

Nro. 48.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Juniusnak 16-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

A' mint vesszük, tsak úgy adjuk:

Az Olasz Országi levelek már most mint bizonyost, úgy hirlelik azt, hogy a' Pápa Ő Sze-
tsége, a' maga terhes nyavalyájából nem tsak az
hogy egészen heljre állott, hanem a' felett a' maga
elébbeni foglalatosságainak is fáradhatatlanul va-
ló folytatására, egészen alkalmatossá tétetett.

Mit tudjon már az ember hinni, mikor ilyen
egy mással ellenkező tudósításokat ovas? — *Ro-
mából* Máj. 27-kén azt irják, hogy az Ő Sze-
tsége még mind criticus környülállások közé
vagyon tétetve, és áldozó tsötörtökön is, a'
szokott mod szerént, a' népre áldást nem adhatott,

B b b

sem pedig az elé fordult fontos foglalatosságokban lévő Expeditiokat nem subcribalhatta. — A' Spanyol Királytól *Romába* küldött Spanyol Praelatusok, Kárdinál *Lorenzána*, Fő Püspök *Toledo*, Monsig. *Despuig*. Fő Püspök *Sevilieu*, és Püspök *Seleucia* a' Királyné gyontató papja Máj. 28-kán érkeztenek-meg *Romába*.

Olaszországban a' békességnek helyre állásához igen nagy reménységgel vagnak, a' melly ha eddig meg nem köttetett is, de hogy mentől hamarább meg-fog köttetetni, azt onnan reménylik, mivelhogy Gr. *Mehrfeld* és *Marquis Gallo*, Májusnak 19-kétől fogva, a' *Májlandi* várba bérekelztve, Gen. *Bonapartéval* Conferentziát tartanak. — A' békességnek ezen fennebb meg-nevezett ki-eszközölői, alig érkeztenek-meg *Véronába*, és azonnal holmi tudósításokkal, rendelésekkel, egy Kurir érkezett-meg hozzájuk *Bétsből*, a' kikkel együtt, egy óráig vólt bé-zárattott szobába ülven, tsak hamar *Bonapartétól* is egy Kurir küldetett hozzájuk.

Az *Olasz Ország* széle felöll vett tudósítások szerint, azon *Ország* szélin, a' *Laudon Tirolisi* armadiájával együtt, több mint 60,000 emberekből álló Cs. Kir. tábor fekszik, és tsak egyedül a' *Görtzi* tábor 24,000 emberekből áll. Az *Austriai* truppok keményen kezdettenek *Friáulba* marsirozni, de a' *Velentzei Friáulba* tellyességgel nem akarván bé lépni, e' miatt nagyot kéntelenítettnek kerülni, és azon helységekbe lévő faluk, *Palmanovatól* egy fél óránnyira, katonákkal keményen meg-vagnak rakattatva. — A' *Velentzei Istriában*, a' tengeren fekvő *Isólai* Podesta (a' törvényes és politikai tárgyakot illető dolgokra ügyelő tisztvitelő) azon helységben a' *Frantzia* zászlót akarván fel-ütni, a' nép az ellen ki kelven, a' *Császári* zászlót kívánta fel-üttetni, mellyből nagy láрма és veszekedés következvén, a' miatt a' *Podestával* együtt sokan a' magok életeket el-vesztették. — *Klémentina* Kir. Hertzeg asszony *Triestből*, a' hová ezen hónapnak 6-kán érkezett vala

meg, 9-dikben indúlt a' tengeren a' *Nápolyi* linéá hajóval *Nápoly* felé, a' melly linéá hajóról azt írják, hogy olyan drága készületű, tiszta, és minden képpen ki vagy on ékesítve, hogy akár melly szépen ki-készített palotával öfzve hasonlittathatik. — *Moja*, és *Capo d'Istria* nevű helységekben is a' mellyek a' *Velentzei Istriában*, *Triestel* által ellenben két óránnyi messzeségre fekszenek, a' nép erőssen kezdett nyughatatlankodni, melly miatt a' *Mojai* Podesta, Juniusnak 7 ke éjtzakáján, minden strümf és paputs nélkül kénytelenített *Triestbe* által szaladni, *Capo d'Istriába* pedig még a' templomba is bé lövöldeztek.

Májlandból Máj. 30 kán: Hogy a' *Velentzei* Respublikával Gen. *Bonaparte* minémű fel-tételekre lépett, azt még hivatalbéli tudósításból tudni nem lehet, hanem a' mint közönségesen kezdették hirtelni, a' fel-tételek ezen következőkből állottanak 1) Hogy az eddig vólt Aristocratiai országglas, Democratiává változzék által. 2) A' *Velentzei* Respublika, Frantzia Országának satisfactioul és büntetésbe, mint egy 40 millió livrákat fizessen. 3) A' közönséges békességnek helyre állásáig, *Velentze* tartománya, a' Frantziák, birtokába légyen, mellyből annakutánna egy rész visszáfog néki adattatni. 4) A' *Velentzei* Respublika tengeri hadi ereje, a' melly 15 linéa hajokból, 30 fregattákból, 's több más kissebb rendbéli hajókból áll, a' Frantziák kezekbe adattassék.

Nagy Britannia.

A' Májusnak 26 kán költ *Londoni* közönséges tudósittások tartása szerént, az egész város népe egy más között való beszédjének tárgya azokban a' napokban tsak a' vólt, hogy Májusnak 24-kén mit beszélt *Fox* Ur a' Sz. *Jámesi* palotában a' Királjal, holott a' *Middelsexi* és *Jorki* Grefságok is újjolag az iránt adtanak vala bé Instántziat Ő Felségének, hogy a' maga mostani Ministereit el-botsátván, a' békesség mentől hamarább megkötöttessék. — A' Király némely ministereinek

különös audientziát akarván adni, és negyed fél ora tájba a' maga Kabinétjába menvén, *Fox* is, a' ki már 13 esztendőktől fogva a' Királjal személsen nem beszélt vala, azt kívánta, hogy nékie is, mind a' titok tanács Collegiuma tagjának, különös audientzia adattassék a' Királjnál, a' melly kívánsága tellyesítettvén, minekutánna a' Királjhoz bébótsáttatott vólna a' képpen szollott a' Királjhoz: hogy ő ugyan mélységes alázatossággal engedelmet instál Ő Felségétől az iránt, hogy ha a' maga különös audientziája által, a' Királynak terhére találna lenni; de hogy Ő Felsége előtt személsen meg kívánt jelenni, arra ötet nem egyéb, hanem az országnak mostani felette nagy veszedelemben lévő állapotja ösztönözte, mivel a' mostani idő pontja mond *Fox*, olyan, hogy ha az ember a' maga hazájának igasságos, és szükséges szolgálarjára akar lenni, attól ötet sem valamelly előre való ítélet tétel, sem pedig valakihez való a' kármelly nagy tisztelet is el nem rekerzthetik, ő pedig (*Fox*) meg vagyon az iránt győzöttetve, hogy a' Királji korona mostani szolgálai, a' kik az országot a' jelen való nehéz körülállásos állapotjába ejtették, olyan tehetetlenek, hogy nem hogy az országot, a' maga elébbeni boldogságába vissza tehetnék, de még annak bátorságba való helyheztetésére is tellyességgel alkalmatlanok. — Hogy pedig Ő Felségének *Fox*hoz semmi nemű gyanuságra való alkalmatossága ne lehessen, és ne hogy Ő Felsége azt gondolja, hogy a' melly tanácsot *Fox* ad, azt ő a' maga személjéhez való Interessentiából tselekezi, annak okáért azt jelenti Ő Felségének, hogy a' Status hivataljabeli tisztséghez, ő (*Fox*) tellyességgel leg kissebb jussat sem formál, hanem az újjonnan fel állítatandó Ministerium tselekedeteinek tsupán tsak nézője, vagy ha azt látja, hogy az újj Ministerek, az Ország boldogságát szivekre vévén, a' mellett igazán és helyyesen dolgoznak, nékiek segittségül kíván lenni. — Azt mondják, hogy a' Király a' *Fox* beszédét nagy figyelmetességgel meghalgotta ugyan, de a' kü-

lönös audientzia beli szokott mód szerént, arra semmit nem felelt. — Minekutánna *Fox* a' Király kabinétjából ki jött volna, annakutánna az oppositionalis részről Gróf *Suffolknak* adattatott hasanló Privat-Audientzia, a' mellyen a' Király előtt, ő is a' *Foxéhoz* hasonló szem eleibe való terjesztéseket tett, mellynek végbe vitele után, külömbkülömbféle Ministereket botsátván a' Király maga eleibe, annakutánna a' Királynéhoz ment ebédelni.

A' Parlamentum reformaltatására való nézve, a' *Fox* fel-adására, Májusnak 26-ka rendeltett vala, a' melly végett Hertzeg *Bedfordal*, és egynéhány Pairsokkal, nem különben az alsó ház 52 tagjaival, előre conferentziát tartott vala. Minthogy pedig az Aspectusok szerént kevés reménység lehet ahoz, hogy *Fox* a' maga plánumát ki-vihesse, azt lehet gondolni, hogy ő is úgy fog tselekedni, mint *Dublinban Grattán* Ur tselekedett, és a' Parlamentumból, az egész oppositionis-Parsal együtt ki fog menni.

Az Angliai nép között való nyughatatlanság, békételesség, nem hogy tsilapodnék, hanem úgy tettik, hogy napról napra mind inkább inkább öregbedig. — A' tengeri hadi nép, a' maga kötelessége folytatására, és az engedelmességre még visszánem tért. — *Sheerneszen* is lángot vetvén a' békételesség tüze, annak ki-óltására két Regement katonák küldettettek oda, a' mellyen a' mátrozak úgy fel indultanak, hogy minden ágyukat a' kezekhez vévén, véres zászlokat ütettek fel, és minden féle kegyetlenségekkel fenyegetödzettettek. — Ennekutánna a' hajok *Sheernesztől Noreba* vitettettévén, midön *St. Fiorenzo* fregatte mellett eveztenek volna el, tsak azért löttettek ágyuval a' fregattera, mivel a' rajta lévő katonaság nekik örvendezve nem kiáltozott.

Portsmouthban még sokkal nagyobb békételesség ment véghez, mivel a' Mátrozak a' több Excessussok között, egy házat le szaggattanak és

egészzen fel-prédálták. Mellyre való nézve kemény Patrollilok rendeltetvén ki, a' nyughatatlankadok közül sokan árestomba tétettettek. — Továbbá *Portsmouthból* Májusnak 26-kán ekképpen írnak: Hogy az el-fogattatott mátrozok ki-szabadítottassanak, ide a' városba az ő baj társaik közül, ma reggel egynéhány százon bėjövén, azzal fenyegetődzettnek, hogy ha az el fogattatott mátrozakat szabadon nem bocsátják, nem tsak a' fog házat szaggatják le, hanem a' mellett még több rosszat is véghez fognak vinni, mellyre való nézve az említett fogjok, négyen kívül, a' kik gyalázatos gonofzságok fő indító okai vóltanak, mind szabadon bocsátattanak. — A' mátrozak sok boltokat fel vervén, a' benne találtatott portékákat az utzára ki-hányták, a' strásák mindennütt meg-kettőztetvén, a' kapuk többnyire bé zárrattattak — és az újjonan való fel-támadás előtt nem vagyunk bátorságba.

Irlándiában is a' békételenségek, predálások, az egymás üstökibe való kapások, és a' fel-támodattak árestáltatások, még mind folytak, és az Ország őrizetére egynéhány rendbéli ki-kötő helyeknél az ágyuk ki-szegeztettnek; — Azoknak az ágyuknak a' számok, mellyeket az egyesült Irlándusok, az északi városokban, a' magok vélek való elésre fordítottanak, 2659, és az északi tortományokban 22,034 katonákat akartanak fegyverbe öltöztetni. — Az *Irlándiai* kommandirozó Generál Gr. *Carhamptont* meg-akarták ölni, de a' melly ember utánna lesekedett, fogságba tétett. — *Londonba* az Irlándusok igen nagy számmal kezdvén gyűléseket tartani, az oda való Politzáj szükségesnek tartotta lenni, őket erőszakon egy mástól el-özlattatni, a' melly vér ontás nélkül véghez nem vitettethett.

Máj. 23-kán fel-álván *Fox* a' Parlamentumban, arra akarta venni a' Parlamentumot, hogy az 1795-dik esztendőben hozott két rendbéli *Parlamentalis Acták*, a' mellyek a' Király személje bátorságban való meg-maradását, és a' nép fel-

támódására szolgáló egybe gyűlések megakadályoztatásokat tárgyazzák, a' mellyekről tett rendeletek *fel-tamadás béli-Billeknek* neveztetnek, egésszen töröltessenek-el, mivel mond *Fox*, a' mi a' Király nagyobb bátorságban való állapotját illeti, arra a' III-dik *Eduard* alatt tett rendelések elegendők, mellyre való nézve, a' mostani Király Ő Felségének azoknál keményebb törvényeket hozni nem szükséges, annyival is inkább, mivel azok által a' Constitutió határin túl fogna lépni, különben is a' Királynak nemes és szeretetre méltó *Character*, sokkal inkább bátorságosobbá tézik ötet a' nép között, mint akármelly erőszak tétel is, és az által nékie, a' nép szivében el romolhatatlan *Thronus* szokott emeltetni. — A' Királyi Felség ellen való vétek pedig, a' maga határan kívül sokkal szélesebben annyira kiterjed, hogyha valaki, az igazgatás formájáról való vélekedéseit írásba tenné, az a' miatt való büntetés, a' leg utálatosabb halálnál is, semmivel gyenyébb nem lenne. — A' mi pedig a' második Actat illeti, t. i. hogy a' nép fel-támadására alkalmatosság ne adattassék, tehát a' népnek öszve gyülekezni szabad ne legyen, azon rendelés, a' nép valóságával öszve köttetett Jussával ellenkező kívánság s. t. a' — Ezekre *Adair* azt felelte, hogy mivel azok a' fundamentumok még mind megvagnak, a' mellyekből a' fennebb em'ített *Billek* hozattattak, erre való nézve a' *Billeknek* továbbra is meg kell maradni, mivel azok tsupán csak a' tsendesség, és az Ország igazgatása béli alkotmánynak bátorságban való megmaradása végett hozattattanak; azért minthogy *Fox* mellett 52 ellene pedig 260 votumak adattattak, az ő feladása meg-vettetett.

Frantzia Ország.

Párisból Máj. 28-kán. A' *Feuille du jour* nevezetű Frantzia újság levél azt hirleli vala, hogy *Baboeuf* két elztendeig való rabságra büntettetett volna, más közönséges újság levelekből pedig a'

Vendomei processus ki-menetele felől ezt olvas-
suk: — „*Baboeuf* és *Darthe* azért íteltettek ha-
lálra, mivelhogy ők nyomtatott irások el hányá-
sok által azt akarták véghez vinni, hogy az 1793-
dik esztendőbeli Constitutió áljon lábra, a' kikre
minekutánna a' Sententzia ki-mondattatott volna,
a' magoknál el-rejtett törökkel magokat keresztül
verték, de az az által okozott sebek nem lévén
halálosok, innen úgy kezdettenek vélekedni, hogy
ők más nap a' réájok ki-mondott ítélet tétel sze-
rént meg-ölettettenek. — *Germain*, *Buonarotti*,
Cazin, *Moroy*, *Bloudeau*, *Menessier*, és *Bouin* szám-
ki-vetésre íteltettek; *Drouet*, *Antonelle*, *Lamberte*
és az ő több társai pedig szabadon bocsátattanak.

Strafsburgból Máj. 29 kén. Gen. *Moreau* a'
maga utazásából Máj. 28 kán érkezett vissza *Basileába*. — A' *Basileai* levelek szerint a' *Bonaparte*
feleségit Májlandból *Basileába* várják meg-érkez-
ni, *Bonapartéről* is azt hirdetik, hogy ő is *Basileába*
menvén, onnan *Párisba* fog utazni.

Egy más rendbéli, Máj. 28-kán írott *Párisi*
levélből ezeket olvassuk: Az újj Director választá-
ása béli fontos foglalatosság immár tökéletessé-
re ment, és a' mint az iránt előre is vélekedte-
nek, arra a' Frantzia Respublikának Helvétziában
lévő követje, polgár *Barthelemy* választatott. —
Az 500 személjeből álló tanáts, Májusnak 24-kén
nevezett-ki 10. Candidatusokat, a' kiknek neveik
a' vének tanáttsával közöltetett. — A' 458 votumok
között, a' Helvétziai követre, *Barthelemire* leg
több, úgy mint 301. votum adattatott, utánna pe-
dig *Bougainville*, *Rhedan*, *Tarbe*, *Vieillárd*, és
mások nyertenek több votumokat. — A' vének
tanáttsa elibe terjesztetvén pedig az 500 szemé-
lyekből álló tanáts választása, a' vének tanáttsa,
az 500. személjek majoritassa mellé állott, kö-
vetkezésképpen, az országlás kórmányához a'
minden tekintetben derék férjfiúnak, *Barthelémynek*
kelletett leg közelebb esnie. Ezen ferjfiú felől az
újság levelek azt hirtelik; hogy ő a' maga nagy
talentuma mellett, a' dolgokba nem tsak jól bé

látó, hanem a' mellett barátságos, a' társaságot kedvellő, szép maga viseletű, és jó erkölcsű ember is, melly szerént, úgy lehet iránta vélekedni, hogy az ő kormányozása alatt lévő foglalatosságokban, sem a' jó rendben, sem a' böltességben, sem az igazság kiszolgáltatásában, semminémű fogyatkozást, avagy tsonkulást esni meg nem fog szenvedni, ki is *Basiléából* rövid idő alatt ide (Párisba) vissza érkeztén, magát azonnal instellaltatni, hivataljába bé fogja iktattatni. — Megesvén a' *Barthelemi* válaasztatása, *Letourneur* a' status petsét nyomóját el záró költsöt, Carnotnak azonnal által adta, és az előll való ülést is nékie által engedte. — Elig léphetett bé az újj egy harmad rész az 500 személjek tanátsába, és azonnal a' határozatott meg, hogy azok a' suspendalt 5 Repraesentansok, a' kiket semmivel is egyébbel nem lehetett vádolni, hanem tsak azzal hogy ők az Emigransokkal atyafiasok, mingyárt vissza hivattattassanak, és a' 198 nemzeti gyűlés tagjai is, a' számkivetés beli büntetés terhe aloll kiszabadittattassanak. — Egy szóval! mind a' két tanáts, testel lélekket azon munkálodik, hogy az inconstitutionalis törvények töröltessenek el.

Letourne felöll azt kezdték beszélleni, hogy ő tengeri Ministerré válaasztatott volna. — A' Directorium Májusnak 23-kán olyan utasittást adott a' hadi Ministernek, hogy a' házas, és honnyaikba lévő katonáknak, továbbrá is meg lehetne ugyan engedni, hogy ők a' magok házok népénél maradhassanak; mindazonáltal valakiknek a' magok házoknál lévő jelenlételek tellyességgel nem elkerülhetetlen, azoknak sem valamelly meghatározott, sem pedig meghatározatlan időre továbbrá is honnyaiknál maradni, vagy oda vissza térni, semmiképpen meg ne engedtessek; mivel mind a' böltesség, mind pedig az előre való látás azt kívánják, hogy az Armádia a' mennyire tsak lehetséges, tökéletes és tellyes számba maradjon. — A' mind a' Directorium egy *Specificatió* által közönségessé tétette, eddig elé,

1726 tól fogva, 3019 millio, 803,502 livrákból álló arany, ezüst, és réz pénzek verettettek Frantzia Országban.

Letourne felöll beszélik azt is, hogy a' *Lionba* felállittatandó *Genie* oskola fő igazgatasát; hasanlóképpen a' nap keleti katonák kommandirozását is, ő fogná a' kezihez venni. — A' *Pluviosnak* 15-kén hozott törvény, hogy a' lovak az ármádia számára továbbra is requisitióba vétetessenek, már most megváltoztattott. A' hadi Minister hivatalbéli tudósítása szerént, *Ali Effendi*, a' ki az *Ottomanniai* Portától mintegy rendkívül való követ, úgy küldettetik a' Frantzia Respublikához, a' *Mársiliai* ki-kötő helybe immár meg érkezett.

Az 500-zak tanáttsában a' *Pichegrü* praesideálása alatt a' végeztetett, hogy egy katonai törvényt tévő könyv készitessék, a' mellyet a' vének tanáttsa is helyben hagyott. — A' Directoriumhoz candidalt 10 személjek közül *Beurnonville*, *Massena*, *Kléber*, *Scherer* és *Angereau* Generálok is választatva lévén, *Beurnonville* 196 *Masséna* 187, a' többi pedig 139—173 votumakat nyertenek. — A' Directoriumhoz választott 10 személyek között vólt *Bougainville* is, a' ki a' földgolyóbissa körül való hajókázásáról halhatatlan nevet nyert vala magának. *Forbonnais* is, a' ki az ennek előtte vólt Frantzia Akadémia tagja vólt, és a' Status igazgátásáról irott külömbkülömbféle betses munkáiról hiresedett el, Hertzeg *Ursellel*, az ez előtt vólt *Brabantzai* Statusok Praesidensével együtt, a' Directoriumhoz választott 10 személjek között vólt.

A' *Redacteur* nevezetü *Párisi* újság levélben Máj. 24 kén az iratik, hogy az *Olasz Országi* Respublikanusok követjé, Polgár *Serbelloni*, azon a' napon a' *Párisi* Directorium előtt személyesen megjelenvén, azt adta fel, hogy mivel ő az *Olasz Országi* újj Respublika Directoriuma tagjává választatott, nékie *Párisból* egy két napok alatt el

kelletnék menni, (a' minthogy el is ment) hogy a' maga új hivatala folytatásához fogjon. — A' ki minek előtte a' Directorium gyülekezetiből kiment volna, olyan meg jegyzést tett, hogy mivel az Olasz Országai Respublikának minden gondolkozása, minden reménysége, egyedül Frantzia Országra vagyon függesztetve, a' *Cispadanai* és *Transpadanai* eddig vólt Respublika nevezetek, csak a' magok *Romá* felé való fekvésektől vévén eredeteket, azok tökbé réájok nem illenek: Annakokáért a' maga több polgár társainak nevekben azt kívánta, hogy az *Olasz Országai Respublikának* egy olyan nevet adnának, a' melly mind az *Interesse*, mind pedig a' háládatosságra való nézve, az előbbeni nevezeteknél alkalmasobb vólna, mellyre való nézve a' határozott-meg: hogy ennekutánna az Olasz Országai Respublika neve, *Transalpina Respublika* légyen.

Császári Kir. Generál *Lusignan*, a' ki *Olasz Országban* hadi fogságba a' Frantziák körmekek közé esett vala, sok félékkel vádóltatván, *Párisba* küldetett vala fogságra, holott a' Directoriumat az ő vádóltatásának minden fundamentum nélkül való vóltáról meg győzvén, azzal szabadon botsátatott. —

Batáviai Respublika.

Hágából Máj. 30. kán. A' *Lejdai* Nemzeti Universitasban, ennekutánna mind a' hazafiak, mind pedig az idenek ingyen fognak doctoraltatni. — Ezen Universitas, és a' több Akadémiák organizatiója is, nevezetesen a' theologica facultasra való nézve, nagy változással fog véghez menni, mivelhogy a' Bataviai földön ennekutánna semmi uralkodó vallás, isteni tisztelet módja nem lész.

Az elhiresedett *Lejdai* nagy Jurista *Pestel* Úr, a' maga hazájába, Német Országba visszafog menni, és esztendőnként 3000 forintokból álló pensiót fog venni.

A' *Párisi* 500 személyekből álló tanáts mostani Praesidensét *Pichegrüt*, *Utrechtbe*, onnan pe-

dig *Hágába* menni várják. — A' Repraesentans *Bejina* azon vélekedésére, hogy a' Batáviai Pro-
vintziák adosságait és jövedelmeit együvé olvasz-
tani, a' Territoriumok újjolag való fel-olztásokat
pedig 1800-dik esztendeig halasztani, igen jó fog-
na lenni, a' Nemzeti Gyűlés tellyességgel réá ál-
lani nem akarván, meg-vetette.

Spanyól Ország.

Madridból Máj. 8-kán. Ide *Kadixból* az a'
kedvetlen hír érkezett-meg, hogy a' mi *Antilléni*
Porto Ricco nevezetű szigetünket, és déli *Ameri-*
kában Caracas nevezetű tartományainkat is az An-
glusok a' *fortioris Jusson* el perlették volna. —
Porto Ricco szigete *Domingótól* 96 óra messzeségre
vagyon, mellynek hosszasága 48, szélessége pedig
24 óránnyi időt foglal magában, a' rajta keresz-
tül vagy hosszára való menetelben. Ezen sziget-
nek bőv termésű völgyei vagynak, nevezetesen
pedig *Cassia* és *Zucker* bőven találtatik benne.
E' mellett, annyi szarvas marha vagyon benne,
hogy közüllök sokat, tsak abból az okból ver-
nek-le, hogy rolla a' bőrit húzzák-le. — *Caracas*
tartománnya is bővölködik a' marhákkal, de leg
nevezetesebben *Kakao* Dióval, a' mellyből a' leg
jobb féle tsokoládét készittik. Ezen sziget és tar-
tomány el-vétele abból következett, hogy nem
régiben *Trinidad* szigetje is az Anglusok kezébe
esett vala. — A' Spanyoloknak az *Európai* ten-
geri hadi erejek is, nem a' leg jobb lábon áll,
minthogy a' *Massaredo* azon igyekezete is, hogy
a' *Cadixi* Escadereknél lévő hadi fenyittéket hely-
re állittsa, ámbár egynéhány rendbéli tisztekkel
keményen bánt légyen is, de még is mind eddig
hafzontalan. — Hogy a' *Madridi* Udvar a' Portu-
gallusok ellen még edig hadat izenni el múltatta,
ezen a' Spanyolok tsudálkozni nem gyöznek, mi-
vel a' mint a' tapasztalásból észre vették, a' Por-
tugallusok minden részben az Angliaiakkal kíván-
nak tartani.

Madridból írják azt is hogy a' Spanyol Udvar a' *Bernába* tartatandó Congressusba, a' maga telylyes hatalommal biró követjéül *Marquis del Campo* és Gróf *Cabarrust* nevezte volna ki.

Carthagenából azt írják, hogy az Anglusoknak egy 12 hadakozó, és 30 Transport hajókból álló flottájokat látták volna a' tengeren evezni, a' melly mindenekben nagy rettenést okozott ugyan, de úgy gondolkoznak, hogy azon flotta *Minorka* szigetje felé fogta venni a' maga utját, melly szerint nem volna már ok réájja, azon flottától többet miért félni.

Asia 1796.

A' *Chinai* Birodalomban is Revoluzio ütette ki magát. A' *Miaotse* hegyei körül lako népeknek azért egy része, kezdett nyughatatlankodni, mivel hogy a' meg-öszült öreg *Kienlong*, minekutánna az országlást le-tette volna, azt nem a' maga öregebbik fiának adta-által, hanem az uralkodásra a' 18-dik fiát vette-fel Regensül. — Az *Asiai* nagy Pap *Dalai Lama* Országában, *Tibetben* is hasonlóképpen Rebellió ütette-magát, nem akarván a' párt ütők *Dalai-Lamát* ennekutanna elő Istennek tartani, sem az Ekklésia számára, semmi féle titulus alatt leg kissebbet is fizetni.

Német Ország.

Koblentzből Jun. 2 kán. Fő Generál *Hoche*, tegnap reggel ment itten kerefztül, és a' Directoriumtól hivattatván, *Párisba* fog menni; Gen. *Debelle* is tegnap előtt ment ezen az uton *Páris* felé. — A' *Rénuson* való szabad hajókázás dobzó mellett tegnap publikáltatott, melly szerént az ottan hajókázoknak, már semmi passusra szükség nintsen. Mindazonáltal a' munitziók, on, vas, 's több a' féléknek, az Országból való kivitele, továbbrá is tilalom alatt fog maradni. — A' választó fejedelem *Koblentzi* palótoja, újjolag ispotáljá (*Lazareth*) készítettett.

Düsseldorfból Máj. 30-kán. A' *Bergi* Hertzegségre 1,800,000 livrákból álló Contributió vette-tett vala fel, mellyet Gen. *Hoche* egy millióra szállított le. — Minthogy a' *Lánus* mellett fekvő katonaság az életre tartozó minden dolgokat erősen meg-emészte, annakokáért azt kezdték hirtelen, hogy *Berg* környékére számos Frantzia truppok fognának által vitettetni.

A' *Sámbrei* és *Máási* armádiák felől az a' hír, hogy azok rövid idő alatt nagy változáson fog-nak keresztül menni, nevezetesen pedig a' nagy számú tisztviselők közül, a' leendő változás, vagy 25 Generálokat fog találni.

Basiliából Máj. 29-kén. Az itten vólt Cs. K. követhoz B. *Degelmannhoz*, ezen hónapnak 27-kén egy Kurir érkezővén meg *Bétsből*, ennek meg-ér-kezése után, olyan hamar utra kellett készü-lnie, hogy a' maga el-távozásának az ide való fő igazgató szék előtt való meg-jelentésére is, alig nyerhetett időt magának. — Némellyek úgy kez-dettenek vélekedni, hogy talám a' Békességet tar-gyazo Congressusba való meg-jelenésre nevezte-tett vólna ki, a' kinek jelen nem létiben, ha va-lamelly dolog adná elé magát, azt a' maga Secr-etaryiussa fogja el-igazítani.

Moszkva Ország.

Pétersburgból Máj. 12-kén. Az Orosz Császár meg-határozta magában, hogy ennekutánna min-den esztendőben egy darab ideig *Moskauban* fog lakni, mellyre való nézve, a' szükséges rendelé-seket már meg is tette.

Moskauból Máj. 12-kén. Minekutánna az Or-szág Cancellariussát, Gróf *Ostermant* az Orosz Császár Ő Felsége nyugodalomra botsáttani méltoztatott vólna, egy olyan ezüst Servicet ajándé-kozott nékie, a' melly 70000 rubelekre betsülte-tik. E' mellett, az esztendőnként fizetni szokott Cancellariusi fizetésit is meg fogja tartani. — A' Hertzeg *Besborodko* Moskái palotuját, az Orosz

Császár 600,000 rubeleken meg-vásárolván, e mellett hogy a' hertzeg magának új épületet készíttethessen, arra egy más helyet is méltóztatott a' Hertzegnek ki-mutattatni. — Hertzeg *Repin* mentől hamarább Német Országba utazni szándékozik, és a' mint észre vehették, mind *Bétsben*, mind pedig *Berlinben*, fontos tudósításokkal fog meg-jelenni. —

Elegyes Tudósítások.

A' Frantzia Gen. *Moreau* fő kvártélja *Nancy-ba* fog által tétettetni. — Az Orosz Császár a' *Constántinápolyi* első Ministernek igen fényes ajándékot küldvén, abból azt lehet ki-hozni, hogy a' *Muzka Udvar* a' *Portával* barátságban kíván élni. A' *Spanyóloknak* minden reménységek el-velzván, hogy *Gibráltárt* meg-vehessék, az annak ostromlására tett készülteket továbbra is tenni félbe szakasztották. — A' *Velentzében* benn, és a' körüllette lévő szigetekben u. m. *Chiozzában*, *Malamoccoban*, *Pedestinaban* lévő *Frantziák* száma 15,000-re vettettetik. — A' szároz földön lévő helységeken (*Terra ferma*) mint *Véronában* *Udinében*, *Páduában* 's több más helyekben találtott portékai az *Anglusoknak*, *Portugalliaiaknak*, és a' *Muzkáknak*, a' *Frantziák* által mind *requisitióba* vétettettek, és hogy *Velentzében* is akképpen fognak bánni a' *Frantziák*, a' *Velentzeiek* nem *fundamentum* nélkül láttatnak attól tartani, minthogy *Velentzéből* egy hajonak is, az *Adriátikum* tengerébe ki-menni tellyességgel meg nem engedtetik, ennek pedig nem egyéb lészzen az oka, hanem az, hogy onnan se pénzt, se portékát, se pedig valami házi ékességet tellyességgel egy felé se vigyenek-el.

A' *Widdini Basa*, egy olyan manifestumat adott-ki, a' melly *Fr. kaptán* lévén készíttetve, a' láttzik-ki belöle, hogy ő magát a' *Portánál* függhetetlennek tartja lenni, a' mint a' *Scutari Basa* is ez előtt tselekedett vala. — A' *Lengyel Országi* volt *Király Stanislaus Augustus* Máj. 12 kéig mind

Moskauba múltatott. — Az a' hir hogy a' Palatinatusi választó fejedelem meg holt volna, tsupa költeménynek tartottatik lenni.

Magyar Ország.

Mélt. Kis-Rhédei Gróf *Rhédei János* Úr Ő Nagysága, az Erdély Országi Kir. Thesaurarius egyik érdemes Titoknokja, a' ki is mind természeti, mind erköltsi szép tulajdonságai, szelidsége, jámbor élete, felebaráti szeretete, és több jeles virtussai által mindennek szivét magához szoritotta, három esztendeig tartó özvegysége után, életének leg szebb virágjában, ugymint 27 esztendőskorában, négy hétig tartott súlyos betegsége, Istenhez nyújtott buzgó áhétatossági, és a' Sz. Sakramentumokkal való élése után, Várad Olasziban e' folyó Sz. Iván havának 5-ik napján, délben 12 órakor ez árnyék világból boldogúl ki múlt. Nemtsak két árva Gr. Kis asszonykáinak, nemtsak kedves Asszony Annyának, néhai Mélt. K. Rhédei *Rhédey Mihály* Ur Özvegyének, született B. *Bánffy Térésia* Asszony Ő Nagyságának, és hozzá tartozó minden Uri rokoninak; hanem e' mellett minden szives barátjainak és esmerőinek el-felejthetetlen bánatot szerzett, ingyen sem várt halála által Hideg tetemei, születése helyére *Kolosvárra* fognak el vitettetni, és ottan el temettetni. —

* * *

Klementina Kir. Hertzeg Asszony, a' tengeri szélveszek miatt még eddig hajóra nem ülhetvén, még most is *Triestben* múlt. — *Velentze* városában Juniusnak 4-ik napján emeltetett fel a' szabadság és egyenlőség faja, mellyről bővebben fogunk a' jövő posta napon irni. — A' még most is betegeskedő Sz. *Pápáról* illy distichont irt egy Sz. *Domonkos* szerzetbeli pap:

*Redde aquilam imperio, regno da Lilia Gallo
Sidera da polo, cetera Brasche Tibi.*